

Bijdrage begroting 2019

Inleiding

Deze begroting is een uitwerking van het bestuursakkoord. Maar we kunnen nog zoveel ambities hebben, met de tekorten die op ons afkomen, moeten we echt even een pas op de plaats maken. Niet te lang, want we moeten natuurlijk wel weer snel vooruit. En daar ziet het CDA nog heel wat uitdagingen en werk op ons afkomen richting de PPN. Hier komen we op onze bijdrage op terug.

Na jaren van overschotten zijn nu de eerste tekorten sinds lange tijd een feit en het is meteen iets wat over meerdere jaren doorwerkt. Dus komen er bezuinigingen aan en zit er geen rek meer in de begroting. We gaan ruimte voor ruimte beleid uitvoeren op financieel gebied.

De toekomstvisie is afgelopen maand aangekomen en daar zal nu een uitwerkingsagenda voor gemaakt moeten worden, anders belandt hij alsnog onderin de la. Er is te weinig budget en toch moeten we aan de slag. De toekomstvisie moet versleuteld zitten in elk beleidsstuk dat we vanaf nu aannemen. En richting de PPN en de volgende begroting moeten we zien welke stappen we al gemaakt hebben en welke we gaan maken om op de juiste koers richting 2030 te gaan.

Het CDA heeft zich altijd sterk gemaakt voor een grote rol van preventie-activiteiten in het sociaal domein, zowel bij de WMO als bij de Jeugdzorg. Het gevaar van de financiële tekorten die zich nu voordoen, is dat alle aandacht zich richt op de uitvoering van de zorg en het verwijsgedrag van betrokken zorgbemiddelaars of zorgaanbieders. Maar juist nu is aandacht voor preventie op zijn plaats.

Wij begrijpen best dat het meten van resultaten van preventie-activiteiten lastig, zo niet onmogelijk, is. Maar we zien graag een goede inventarisatie van alle uitgevoerde preventie-activiteiten van zowel de gemeente als van zorgaanbieders. En volgens ons moet het ook haalbaar zijn om aan te geven hoeveel personen door de preventie-activiteiten werden en worden bereikt.

De fractie van het CDA is tevreden met de extra inspanning die de gemeente met de Taskforce aan het leveren is om de tekorten te verminderen. Maar zo af en toe bekruipt ons het gevoel dat wij als gemeente toch iets te naïef en iets te welwillend de transities zijn in gegaan. Een goed verwijsgedrag van betrokkenen bijvoorbeeld hadden we ook al vanaf januari 2015 mogen verwachten. Of enige financiële taakstelling bij het sociaal wijkteam was vanaf het begin van de transities op zijn plaats geweest. Hoe kan het zijn dat we in 2018 zoveel meer geld nodig hebben dan in 2015? Maar dat is achteraf gepraat. Wij hebben nu over de begroting 2019 en gelukkig zijn we allemaal flink wakker geschud door de enorme tekorten. De maatregelen die de gemeente nu neemt of aan het nemen is, stemmen ons hoopvol. Laten we er ook alles aan doen in Den Haag om de verdeling van het gemeentefonds voor ons gunstig uit te laten vallen.

Maar los daarvan houden wij, conform de begroting, vast aan de taakstelling van ruim 3 miljoen die nu voor het sociaal domein staat vastgesteld. Dat betekent wel dat wij een beroep doen op de creativiteit van onszelf als gemeente en van zorgaanbieders. Als wij vast blijven houden aan de gangbare werkwijzen en niet los durven te komen van procedures en vanzelfsprekendheden zal het ons waarschijnlijk niet lukken onze financiële ambities waar te maken. We zoeken het niet in het verlagen van het zorgniveau, want dit zal op termijn contraproductief werken. Ook bij de jeugdzorg zullen we naar meer collectieve oplossingen moeten gaan en de peperdure verblijfszorg moeten verminderen.

Er is nog een reden om onze creativiteit te prikkelen en dat is de steeds groeiende groep ouderen in onze gemeente. Wij moeten ons realiseren dat de oververtegenwoordiging van de ouderen

voor de gemeente een nieuwe situatie zal opleveren. Dat zullen wij merken op de woningmarkt, waar creatieve en flexibele woonoplossingen nodig zijn. Onze meest recente woonwijken hebben helemaal geen sociale voorzieningen, en dat terwijl de zorg wijkgericht ingezet wordt. Er is nauwelijks aanbod van na- en herscholing en de arbeidsmarkt zal leeftijds-neutraler moeten worden ingericht. Deze nieuwe situatie vraagt om nieuw beleid, met een beetje bijsturen komen we er niet.

Bij de zorg wordt er al gewerkt met een wijkgerichte aanpak. Dit moet ook gebeuren met de veiligheid door de aanpak van de aandachtswijken en de inzet van de wijkagent. Maar daarmee zijn we er nog niet, de nieuwsberichten laten duidelijk zien dat de drugslabs niet alleen achteraf op een industrieterrein zitten, maar ook midden in woonwijken met alle risico's van dien.

Ter nagedachtenis aan Kees van de Wijngaart blijven we ons inzetten voor beschut werk, dit is erg belangrijk voor degenen die het nodig hebben. Oosterhout heeft dit ondergebracht bij WAVA/GO! Het CDA wil niet op zoek naar een alternatief voor WAVA/GO!, maar samen met hen op zoek naar de uitdaging die we van het Rijk hebben gekregen om met minder middelen mensen toch een goede beschutte werkplek te bieden.

De vierde transitie, de omgevingswet, komt er nu toch echt aan. Er wordt hard aan gewerkt en we zijn goed op de hoogte gehouden. Toch zijn hiermee nog niet al onze zorgen weggenomen. We moeten voorkomen dat teveel projecten bij de Raad van State belanden.

We zien op het gebied van duurzaamheid wel de nodige berichten, zoals de zonnepanelen op de milieustraat. Ook zien we in de begroting een duurzaamheidsfonds genoemd worden. Kom bij ons terug om ons op de hoogte te houden en de ambities met elkaar te bespreken.

Er worden heel veel projecten aan het JOR toegerekend en dat baart ons zorgen. Het JOR is wel opgehoogd. Eerder schoven er nog bedragen door van niet uitgevoerde projecten. Dat is niet meer zo. Meer en meer projecten worden aan het JOR toegewezen en dat terwijl er al projecten meer dan 12 jaar op de planning staan en nog steeds niet uitgevoerd worden. Steeds zijn er andere projecten die voorrang krijgen, door een hogere prioriteit of omdat er werk met werk gemaakt kan worden. Hoe gaan we ervoor zorgen dat de meerjarenplanning van het JOR ook uitgevoerd kan worden en dat we niet achter gaan lopen met het onderhoud van onze wegen en openbare ruimte. 12 jaar naar de burgers roepen dat staat op de planning is niet wenselijk wat ons betreft.

Nu we een nieuwe toekomstvisie en een nieuwe burgemeester hebben, kunnen we weer met volle kracht verder met een groot aantal projecten die wat ons betreft niet hoeven te blijven liggen tot 2020. Voor de vernieuwbouw van het gemeentehuis zouden verschillende scenario's worden uitgewerkt, maar we hebben nog niets gezien. Schuif dit niet voor je uit! Laat zien wat er is. Betrek de omgeving bij de visie, zoals het activiteitencentrum en de gesloten basisschool.

Voor de binnenstad is de keuze gemaakt voor een Binnenstadsvisie waar ingezet wordt op vermindering van winkelaanbod, verlevendiging door activiteiten en uitbreiding van woningen voor jong en oud. Hier willen we voortgang met het Bankenplein, de vergroening van de Schapendries en de speelvoorziening in het park.

We vragen al lang om te visie op Arkendonk en ook hier vragen we speciale aandacht voor het activiteitencentrum. Maar ook andere projecten zoals de Pannenhoef, de hoek Keiweg/Ridderstraat, omvorming van de kerkgebouwen, het mobiliteitsplan en het nieuwe dorpshart Oosteind mogen wat ons betreft vaart maken.

Maar hoe gaan we dit betalen? Er wordt in de begroting vooral gesproken over kosten besparen en maar weinig over inkomsten vergroten. Natuurlijk bedoelen we hiermee niet dat we de burgers meer willen belasten. Maar we zullen wel moeten gaan denken over een andere inkomstenbronnen. Of bijvoorbeeld dat het bedrijfsleven mee gaat betalen aan infrastructurele werken. We willen dat het college hiermee aan de slag gaat en met concrete voorstellen komt richting de PPN.

Afsluiting

Met het bestuursakkoord en de toekomstvisie is de koers uitgezet, maar het werk moet nog gedaan worden. Dus het CDA is ondanks de tekorten toch positief over de begroting.

Wij willen onze dank uitspreken aan iedereen die aan de begroting meegewerkt heeft, zeker ook voor de uitgebreide beantwoording tijdens de vragenmarkten.

We horen van het college nog graag een reactie op de preventie-activiteiten en de mensen die daarmee bereikt worden, de snelheid waarmee projecten zoals het gemeentehuis, de visie op Arkendonk, de Pannenhoef en het Bankenplein worden opgepakt, de duurzaamheidsplannen, het JOR en hoe er naar nieuwe inkomsten gezocht gaat worden om ambities waar te kunnen maken.

Tot zover de bijdrage van het CDA